

דו"ח תלונות הציבור – פיגוע חטיפת הנערים

כללי:

בהתאם ליזמתה של נציבות פניות הציבור של הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו לפרסם דוחות של תלונות הציבור בעקבות אירועים גדולים שזכו לסיקור תקשורתי נרחב, הנציבות מפרסמת בזה את דו"ח תלונות הציבור בעקבות סיקור פרשת חטיפתם ורציחתם של שלושת הנערים גיל-עד שער, אייל יפרח ונפתלי פרנקל ז"ל. הנערים נחטפו בליל 12 ביוני 2014 ומ-13 ביוני החלו אמצעי התקשורת בסיקור נרחב של פרשת החטיפה, מחדל המשטרה, הסריקות והמעצרים, גילוי הגופות, ההלוויות והאירועים שנלוו אליהם. בסך הכול סוקרה הפרשה בהרחבה במשך כ-20 יום.

תלונות:

במשך כל ימי הסיקור הגיעו אל נציבות פניות הציבור ברשות השנייה כ-70 תלונות נגד הזכייניות השונות המפוקחות על ידי הרשות השנייה. תלונות הצופים היו רבות ומגוונות ועסקו בין היתר בחוסר איזון, תחושות קשות בעקבות פרסום הקלטת שיחת הטלפון למשטרה, שיתוף חשודים ונאשמים בעבירות פליליות, בהן עבירות מין, כמומחים בפאנלים, תלונות בעקבות הראיונות עם ח"כ חנין זועבי שטענה כי לא מדובר באירוע טרור ועוד.

מפילוח התלונות עולה כי:

- כל תלונה שנייה (34 תלונות) עסקה בסיקור החדשותי של הפרשה ב"חדשות 2". התלונות היו על חוסר איזון, שילוב של חשודים ונאשמים בעברות כמומחים וכפרשנים, פרסום הקלטת שיחת הטלפון למשטרה ועוד.

- כל תלונה שלישית (23 תלונות) עסקה בשידור התכנית "האח הגדול" בליל 14 ביוני, יומיים לאחר החטיפה. מרבית המתלוננים זעמו על שידורה של התכנית בעוד שפרשת החטיפה הייתה בשיאה ורבים מהאזרחים היו במתח רב והיו צמאים למידע חדש על הפרשה. מתלוננים רבים טענו כי הציבור הדתי, שלא הקשיב מטבע הדברים במהלך השבת לחדשות, נפגע יותר מהאחרים, מאחר שהשבת יצאה מאוחר (סמוך לשעה 20:30) ומהדורת החדשות של "חדשות 2" הסתיימה כחצי שעה לאחר מכן והוחל בשידור התכנית "האח הגדול". לטענת הפונים, הציבור הדתי, ששלושת החטופים ומשפחותיהם נמנים עליו, לא קיבל

מידע מלא על הפרשה מהערוץ. אחרים טענו כי הסיבה לסיקור המועט יחסית הייתה בין היתר משום שהנערים עלו על טרמפ בהתנחלות.

- כל תלונה חמישית (14 תלונות) עסקה במגישי מהדורות החדשות ובכתבי השטח.

- 6 תלונות עסקו בשידור הקלטת המצמררת של החטיפה, שבה נשמע הנער גיל-עד שער מדווח למשטרה על חטיפתו ובהמשך נשמע צרור היריות הקטלני. המתלוננים טענו כי שידור הקלטת פוגע במשפחות ובכבוד הנערים ולא היה מקום לשדרה. אחרים טענו כי השידור החוזר של הקלטת שוב ושוב היה מיותר וצופים נוספים טענו כי שידור הקלטת יעורר פחד וחרדות בקרב ילדים.

- 5 תלונות היו כנגד שידור הריאיון עם ח"כ חנין זועבי בתכנית "פגוש את עיתונות". כזכור, ח"כ זועבי הביעה עמדה שלפיה חטיפת הנערים לא הייתה אירוע טרור וקוממה עליה ציבור גדול. המתלוננים סברו כי אין מקום לתת לה במה.

- 4 תלונות עסקו בשילובם של מומחים בתכניות למרות עברם. שתי תלונות הוגשו נגד "חדשות 2" על שילובו של קצין משטרה בכיר לשעבר כמומחה, זאת אע"פ שבימים אלה תלוי ועומד נגדו כתב אישום בגין מעשה מגונה והטרדה מינית של שוטרות שהיו תחת פיקודו. בין המתלוננות שפנו לנציבות פניות הציבור הייתה אחת השוטרות שבה ביצע על פי האישום מעשה מגונה.

- תלונות אחרות עסקו במערכון של שי ודרור בתכניתם ב"רדיו ללא הפסקה", שבמהלכו צחקו על מוקד 100 של המשטרה שקיבל את שיחת החטיפה.

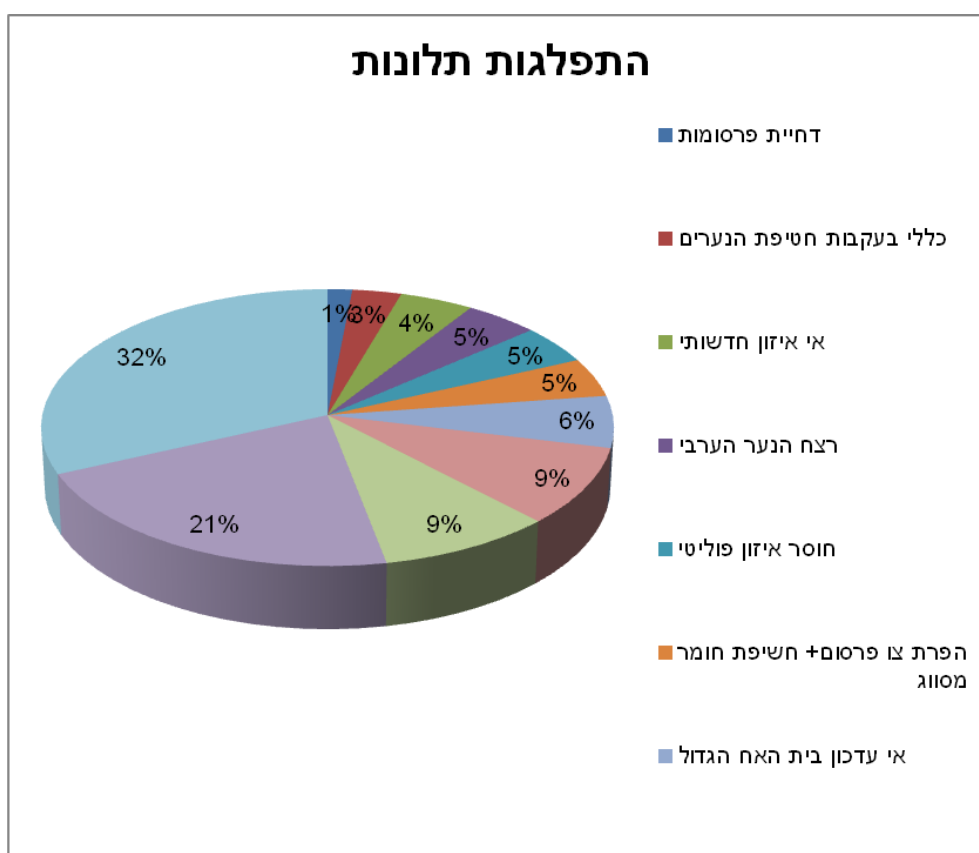
- מתלוננים אחרים דרשו לעדכן את משתתפי התכנית "האח הגדול" באירועים הקשים האחרונים.

- מתלונן אחד זעם על כך שאחת הזכייניות הפסיקה את שידורי משחק הכדורגל במסגרת המונדיאל כדי לדווח על החדשות האחרונות בפרשת החטופים.

טבלה מס' 1 – מספר התלונות

<u>אחוז</u>	<u>מספר פניות</u>	<u>תלונה</u>
32%	21	שידור האח הגדול כרגיל
21%	14	ביקורת על מגישי מהדורות ותכניות, מומחים וכתבי שטח
9%	6	ראיונות עם חנין זועבי
9%	6	השמעת קלטת החטיפה
6%	4	אי עדכון בית האח הגדול
5%	3	אי איזון חדשותי
5%	3	רצח הנער הערבי
5%	3	חוסר איזון פוליטי
5%	3	הפרת צו פרסום+ חשיפת חומר מסווג
3%	2	כללי בעקבות חטיפת הנערים
2%	1	דחיית פרסומות
100%	66	סה"כ

טבלה מס' 2 – התפלגות התלונות

על פי ממצאי הדו"ח, כמחצית מהתלונות (34 תלונות) הוגשו נגד "חדשות 2". כשליש מהתלונות (25 תלונות) הוגשו נגד הזכיינית "קשת". 4 תלונות הוגשו נגד "רדיו ללא הפסקה".

טבלה מס' 3 – הזכייניות שנגדן הוגשו התלונות

<u>זכ״ן</u>	<u>כמות תלונות</u>	<u>אחוז</u>
חדשות 2	34	52%
קשת	25	38%
רשת	1	2%
שני ערוצים (פרסומות)	1	2%
רדיו ללא הפסקה (זהבי, שי ודרור)	4	6%
חדשות 10	1	2%
סה"כ	66	100%

הטיפול בתלונות:

מטיפול הנציבות בתלונות עולה כי כל תלונה שלישית (21 תלונות) נמצאה מוצדקת. המדובר בתלונות נגד שידורה של התכנית "האח הגדול", שאותן מצאה הנציבות מוצדקות. 41 תלונות אחרות הוגדרו כ"טופלו לגופן", משמע – הצופה הביע את דעתו האישית באמצעות תלונה לגבי תוכן זה או אחר והנציבות השיבה לו. כך למשל רבים זעמו על הריאיון עם ח"כ חנין זועבי. הנציבות סברה כי למרות חוסר הנוחות שנגרמה לצופים רבים בשל שידור הראיונות, היה מקום לשדר אותם כדי להציג עמדות אחרות הקשורות בפרשת החטיפה.

טבלה מס' 4 – טיפול הנציבות בתלונות

<u>מענה</u>	<u>מספר</u>	<u>אחוז</u>
טופל לגופו	41	62%
מוצדק	21	32%
ללא הכרעה	1	2%
בטיפול	3	5%
סה"כ	66	100%

סיכום:

מניתוח התלונות שהגיעו אל הנציבות במהלך הפרשה עולה כי מרבית הצופים התלוננו על מה שהגדירו חוסר איזון בשידורים ובעיקר חוסר רגישות כלפי קבוצות אוכלוסייה שונות, ובעיקר כלפי האוכלוסייה הדתית. הנציבות מצאה כי התלונות הרבות על אי הארכת מהדורת החדשות של "חדשות 2" במוצאי השבת שלאחר החטיפה לטובת הצופים הדתיים, שהנערים החטופים נמנו עליהם, ושידור פרק בתכנית המציאות "האח הגדול", היו מוצדקות וכי היה מקום להאריך את המהדורה. באשר להקרנת פרק בתכנית "האח הגדול" בשעה שהפרשה הייתה בשיאה ורבים היו צמאים למידע נוסף: ככלל, אין מקום להתערבות בשיקול הדעת המקצועי של הזכ"י, אך ייתכן שהזכ"י היה צריך לגלות רגישות גדולה יותר בנושא.

דבר נוסף שהנציבות סבורה שיש לתת עליו את הדעת הוא שילובם של מומחים בפאנלים המקצועיים. בשל רצף הסיקור בפרשה, הוזמנו מומחים רבים מתחומי צבא, ביטחון ומשטרה להביע את עמדותיהם במסגרת פאנלים ששודרו במהדורות וביניהן. בין המוזמנים היו מומחים שבעצם ימים אלה מתנהלת נגדם חקירה משטרתית או שהם נאשמים בפלילים. בין המומחים שעל שיתופם הוגשו תלונות היו קצין צבא בכיר במילואים, הנחקר בימים אלה בקשר למעורבות בפרשה גדולה, קצין אחר שהורשע בעבירה צבאית וקצין בכיר נוסף במילואים שהיה מעורב בפרשייה מביכה. בין המומחים שהשתתפו היה כאמור גם קצין משטרה בכיר לשעבר, שבאחרונה הוגש נגדו כתב אישום בגין הטרדות מיניות וביצוע מעשים מגונים בשוטרות הכפופות לו.

חלק מהצופים התלוננו על שילובם של מומחים החשודים או נושאים כתבי אישום חמורים. אחת המתלוננות היא שוטרת שלטענתה הייתה אחת הקרבנות של הקצין: "כאישה שהוטדה מינית הזדעזעתי לראות אותו על תקן מומחה. לא יעלה על הדעת שאדם שנאשם במעשים חמורים כאלה ישולב כמומחה" כתבה השוטרת בתלונתה.

ככלל, שילובם של מומחים נעשה על פי שיקול דעתם המקצועי של עורכי המהדורות ובמסגרת חופש הביטוי ואני סבור כי אין מקום להתערב בשיקול דעת זה. מה גם שהם מוזמנים כמומחים בתחומם. ואולם אני סבור כי על העורכים להביא בחשבון את תחושות הצופים ואת הרגישות הרבה שעלול להביא שילובם כמומחים ולהפעיל שיקול דעת קפדני יותר בבואם לשלבם בתכניות.

דוד רגב
נציב פניות הציבור

תודה לצוות המסור של הנציבות, רעות הן ותהילה תנעמי, על עיבוד הנתונים
והפקת הדוח.